

Fietsroutes Maashorst Gemeente Landerd Ruimtelijke Onderbouwing

Opdrachtgever: Gemeente Landerd

Rapportnummer: S0062-R-001.10

Datum vrijgave: Maart 2012

Auteur: A.P.M. Zwaans paraaf:

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
1.1	OMGEVINGSVERGUNNING	4
1.2	LEESWIJZER	4
2	BESCHRIJVING VAN HET PROJECT (PROJECTPROFIEL)	5
2.1	SITUERING VAN HET PROJECT	5
2.2	TOEKOMSTIGE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	7
3	BESCHRIJVING VAN HET GEBIED (INTEGRAAL GEBIEDSPROFIEL)	8
3.1	RUIMTELIJKE STRUCTUUR	8
3.2	LANDSCHAPPELIJKE EN STEDENBOUWKUNDIGE ASPECTEN	8
3.3	BEELDKWALITEIT	9
4	PLANOLOGISCH KADER	10
4.1	RIJKSBELEID	10
4.2	PROVINCIAAL BELEID	10
4.2.1	<i>Structuurvisie ruimtelijke ordening</i>	10
4.2.2	<i>Verordening Ruimte Noord-Brabant 2011</i>	13
4.3	GEMEENTELIJK BELEID	13
4.3.1	<i>Structuurvisie Plus</i>	13
4.3.2	<i>Bestemmingsplan</i>	14
4.3.3	<i>Beleid Recreatie en Toerisme</i>	15
5	MILIEU ASPECTEN VAN HET PROJECT	16
5.1	NATUURWAARDEN	16
5.1.1	<i>Natuur en Landschap</i>	16
5.1.2	<i>Flora en fauna</i>	17
5.2	LUCHTKWALITEIT	19
5.3	GELUID	19
5.4	BODEM	19
5.5	WATER	19
6	OVERIGE PLANOLOGISCH ASPECTEN VAN HET PROJECT	21
6.1	ARCHEOLOGIE EN CULTUURHISTORISCHE WAARDE	21
6.2	VERKEER	21
7	MOTIVATIE VAN HET PROJECTBESLUIT	22
8	CONCLUSIE	22

1 Inleiding

Natuurgebied De Maashorst kent een uitgebreid netwerk aan recreatieve routes voor fietsers, wandelaars en ruiters. Sprekende voorbeelden hiervan zijn de fiets- en wandelknooppunten-systemen, de wandelroutes over boerenland, de educatieve routes nabij Natuurcentrum Slabroek en de Euregionale rutterroute. Voor de ontwikkeling van Natuurgebied De Maashorst is het een vereiste om te kunnen beschikken over een samenhangend netwerk van recreatieve routes en voorzieningen, dat is afgestemd de resultaten van de projecten Natuurplan, de Watervisie en de Recreatieve Entrees.

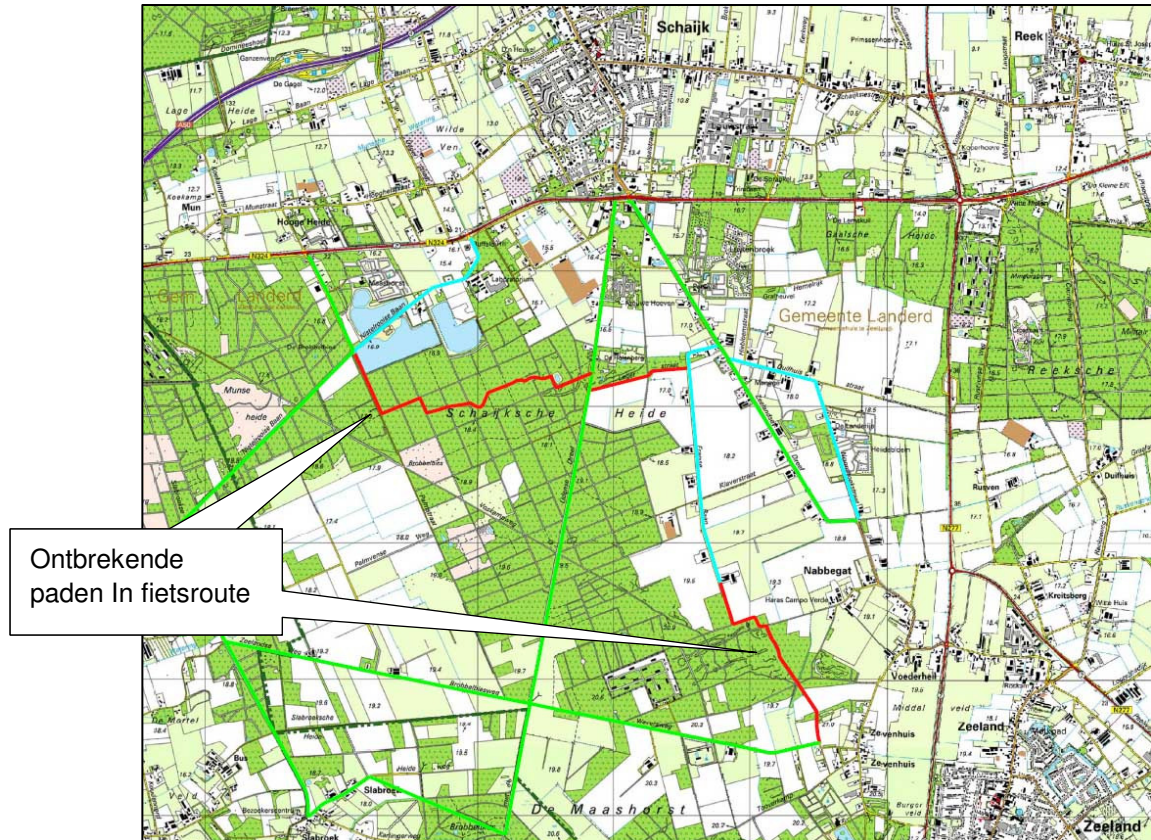
In het project 'Vorbereiding recreatieve routing natuurgebied de Maashorst' is een ontwerp recreatieve routestructuur met bestek opgesteld voor een samenhangend routenetwerk. Voor de ontbrekende delen van dit route-netwerk zijn voorbereidende werkzaamheden opgestart om deze te kunnen gaan realiseren.

Ten behoeve van de te doorlopen procedure voor het verlenen van een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.12 lid 1a sub 3 Wabo heeft de gemeente Landerd verzocht om hiervoor een ruimtelijke onderbouwing op te stellen.

Deze rapportage vormt de vereiste ruimtelijke onderbouwing en is tot stand gekomen in goed overleg met de gemeente Landerd.

In onderstaand kaartfragment zijn de locaties van de ontbrekende fietspaden met een rode lijn aangegeven.

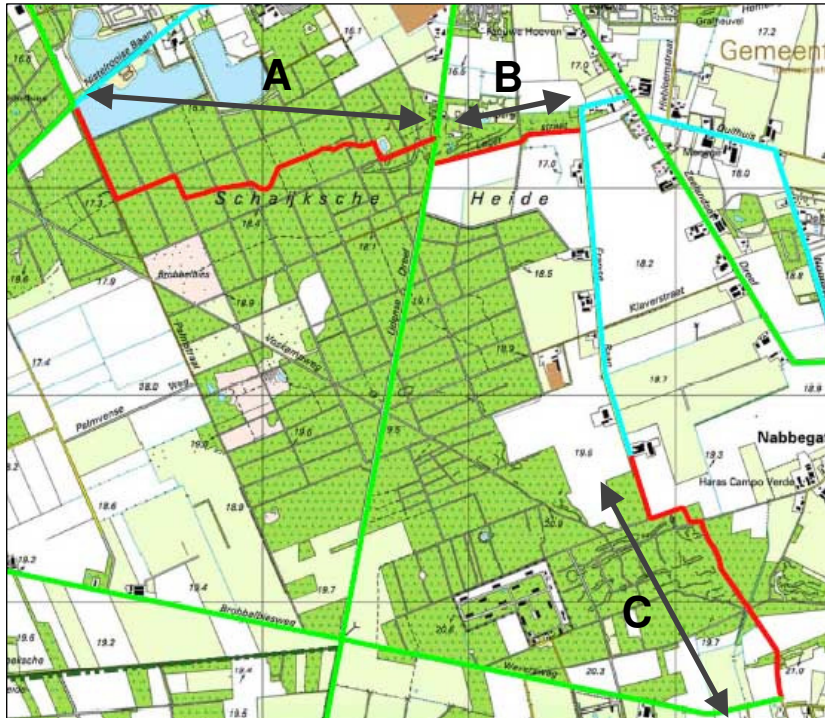
De ontbrekende delen van de fietsroutes worden deels aangelegd op bestaande wegen

Kaartfragment Overzicht ontbrekende paden in fietsroutes Maashorst

en deels op een nieuw tracé.

In onderstaand kaartfragment zijn de te realiseren delen (rood) aangeduid met een letter.

Kaartfragment: Situering deel A, B en C.

1.1 Omgevingsvergunning

De ontbrekende fietspaden in Natuurgebied de Maashorst zijn allen gelegen binnen het grondgebied van de Gemeente Landerd.

Het aanleggen van deze fietspaden is strijdig met het vigerende bestemmingsplan.

Door het verlenen van een omgevingsvergunning 'afwijken van het bestemmingsplan' ex artikel 2.12 lid 1a sub 3 Wabo, is het planologisch mogelijk deze ontbrekende fietspaden te realiseren.

1.2 Leeswijzer

Voor het verlenen van een omgevingsvergunning 'afwijken van het bestemmingsplan' ex artikel 2.12 lid 1a sub 3 Wabo, dient een verzoek hiertoe te worden voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing. De voorliggende rapportage is als zodanig bedoeld. In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het project en in hoofdstuk 3 van het gebied. Hoofdstuk 4 behandelt het planologisch kader. De milieuaspecten van dit project worden in hoofdstuk 5 benoemd en de overige planologische aspecten in hoofdstuk 6. De motivatie van het projectbesluit is in hoofdstuk 7 opgenomen. En in hoofdstuk 8 tenslotte wordt de conclusie verwoord.

2 Beschrijving van het project (projectprofiel)

Het project betreft het realiseren van ontbrekende fietspaden in het fietsnetwerk van natuurgebied de Maashorst binnen de gemeente Landerd.

2.1 Situering van het project

De voorgenomen uitbreiding van het fietsnetwerk is gesitueerd in het buitengebied, van de gemeente Landerd. De ontbrekende paden van de fietsroutes worden grotendeels aangelegd op bestaande wegen en paden. Een gedeelte van A komt op een nieuw tracé.

Deel A lengte \pm 2300 meter

Deel A maakt een fietsverbinding mogelijk tussen de Nistelrooisebaan en de Udensedreef en heeft een lengte van \pm 2300 meter.

(beschrijving van west naar oost)

Deze route volgt voor het eerste gedeelte \pm 480 meter de onverharde weg 'Palmstraat'. Vervolgens worden over een lengte van \pm 420 meter bestaande boswegen gevolgd. Aansluitend hierop volgt een nieuw tracé door het bos met een lengte van \pm 1000 meter. Het laatste deel \pm 370 meter loopt over bestaande boswegen.

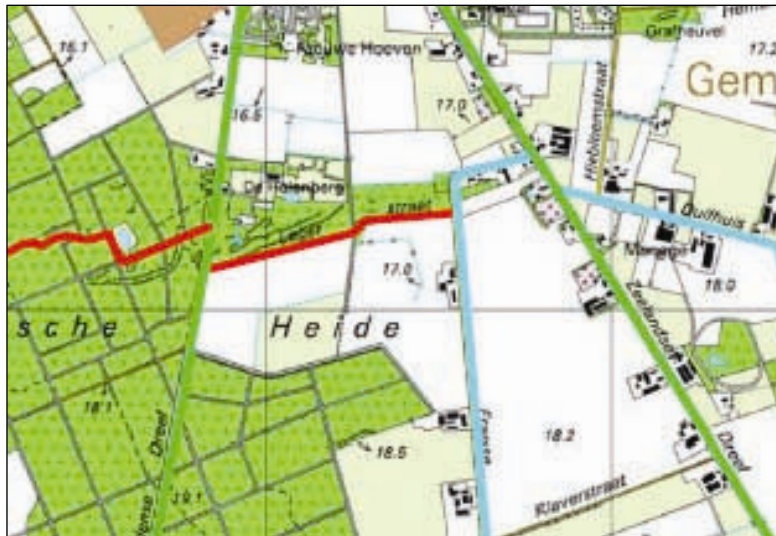

Kaartfragment: Deel A

Deel B lengte \pm 760 meter

Deel B maakt een fietsverbinding mogelijk tussen de Udensedreef en de Franse baan en heeft een lengte van \pm 760 meter. (beschrijving van west naar oost)

Deze route volgt voor de onverharde weg 'Legerstaart'.

Kaartfragment: Deel B

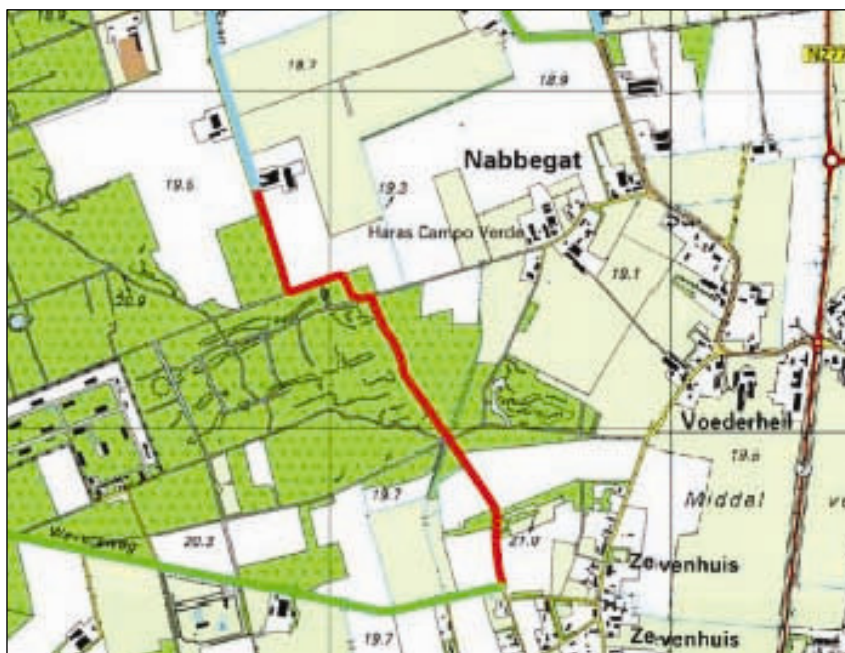
Deel C lengte \pm 1580 meter

Deel C maakt een fietsverbinding mogelijk tussen de Franse baan en de Weversweg en heeft een lengte van \pm 1580 meter.

(beschrijving van noord naar zuid)

Het eerste gedeelte van deze route \pm 320 meter loopt over de onverharde weg 'Franse baan'.

Vervolgens worden over een lengte van \pm 1260 meter bestaande boswegen gevolgd. Waarbij aan het einde wordt aangesloten op de Weversweg.

Kaartfragment: Deel C

De onderliggende gedeelten van de kadastrale percelen voor de drie delen zijn:

Deel A (west naar oost)

Kadastrale gemeente: Schaijk	Sectie: I	Perceelnummer: 181	(weg)
Schaijk	I	44	(weg)
Schaijk	I	347	(bos)

Deel B (west naar oost)

Kadastrale gemeente: Schaijk	Sectie: K	Perceelnummer: 8	(weg)
Schaijk	K	20	(weg/bos)
Schaijk	K	406	(bos/waterloop)
Schaijk	K	21	(bos/weg)

Deel C (noord naar zuid)

Kadastrale gemeente: Schaijk	Sectie: K	Perceelnummer: 188	(weg)
Zeeland	L	413	(weg)
Zeeland	L	61	(weg)

2.2 Toekomstige ruimtelijke ontwikkeling

Voor de ontwikkeling van Natuurgebied De Maashorst is noodzakelijk om te kunnen beschikken over een samenhangend netwerk van recreatieve routes.

Voor realisatie van deze routes worden op 3 locaties nog ontbrekende fietspaden aangelegd. De totale lengte van deze aan te leggen fietspaden is \pm 4640 meter.

Hiervan wordt \pm 3640 meter gerealiseerd op bestaande onverharde wegen en \pm 1000 meter wordt aangelegd op een nieuw tracé.

Fotofragment: Luchtfoto met fietspadennetwerk

3 Beschrijving van het gebied (integraal gebiedsprofiel)

3.1 Ruimtelijke structuur

De gemeente Landerd is een middelgrote gemeente met circa 14.800 inwoners verspreid over 3 kernen. In het verleden is de groei van de gemeente gerealiseerd door de ontwikkelingen van nieuwbouw in nieuw aangelegde wijken. Momenteel wordt eerst en vooral gekeken naar mogelijke inbreidingslocaties om aan de behoefte van woonruimte te kunnen voldoen.

Het buitengebied was in het verleden het primaat van de boeren (agrarische ondernemers). Door aanzienlijke veranderingen binnen de agrarische sector zijn er ontwikkelingen in gang gezet waarbij ook ander gebruik van het buitengebied erg in trek is geraakt. Naast natuur zijn dat ook het gebruik voor recreatie en wonen.

Natuurgebied De Maashorst is het grootste aaneengesloten natuurgebied van Noord-Brabant en heeft een oppervlak van 3.500 hectare. Een aanzienlijk deel van de gemeente Landerd (zuid en west) is gelegen binnen De Maashorst.

De Maashorst is een van de drie 'Landschappen van Allure' in Noord-Brabant. De Maashorst biedt kansen voor functies die zich richten op recreatieve aspecten.

3.2 Landschappelijke en stedenbouwkundige aspecten

De gemeente Landerd heeft in 2002 de StructuurvisiePlus vastgesteld. Hierin is voornamelijk in gezoomd op (stedelijke) gebieden die niet in het bestemmingsplan Buitengebied zijn opgenomen, grof weg zijn dat de woonkernen en de bedrijventerreinen. Voor het landelijk gebied is in 1999 het Bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. Aansluitend is in 2004 een landschapbeleidsplan opgesteld. Dit Landschapbeleidsplan geeft een visie op de gewenste ruimtelijke en functionele ontwikkeling van het buitengebied van Landerd. Tevens wordt daarmee een helder beleidskader vastgelegd voor het behoud van bestaande natuur- en landschapswaarden, voor de ruimtelijke en functionele ontwikkeling van het landschap en voor het op gang brengen van nieuwe maatregelen en initiatieven die zijn gericht op het realiseren van de gewenste ontwikkeling van natuur en landschap.

De stormachtige ontwikkeling van Brabant na de Tweede Wereldoorlog heeft ertoe geleid dat stad, land en natuur steeds verder van elkaar zijn vervreemd. Kunstmatige barrières worden opgeworpen om de onderlinge bedreiging af te weren zodat het één naast het ander kan bestaan. Momenteel wordt gewerkt aan de doelstelling om stad en dorp, landelijk gebied en natuur in De Maashorst weer in harmonie met elkaar te vervlechten door op een moderne manier aansluiting te zoeken bij de kernkwaliteiten van het gebied.

De nog jonge Maashorst, die van Staatsbosbeheer zijn plek en naam nog maar pas in de 70er jaren van de vorige eeuw kreeg, is ontstaan op en aan de flanken van de horst met het breukensysteem van Peelrand en andere breuken.

De horst door bewegingen in de aardkorst opgestuwd en gedeeltelijk zichtbaar in het landschap, terwijl de slenk wegzakt in de ondergrond. Op de overgang van de breuken de unieke wijstgronden. Natte plekken met kwel op de horst. Zij vormen de duurzame ondergrond van een afwisselend landschap met bossen, heidevelden, stuifzanden met hier en daar vennen en een agrarisch cultuurlandschap met zijn typische kenmerken, waaronder houtwallen, coulisselandschappen (kampontginning- en deklanschappen),

goed bewaarde gehuchten en (zand)wegen, sommige kaarsrecht andere slingerend langs boerderijen en velden met koren of maïs.

De bijzondere waterhuishouding in het gebied is het gevolg van de breuken die in horizontale richting praktisch ondoorlaatbaar zijn. De Maashorst ligt op het dekzandplateau van de Peelhorst en aan de westrand loopt de Peelrandbreuk. Vanuit het oosten stromend wordt grondwater naar boven gedwongen en komt het aan de oppervlakte. Langs de breuklijnen komt kwel aan de oppervlakte. Deze kwel wordt wijst genoemd. Deze wijstgronden zijn hierdoor natter dan de direct ernaast gelegen delen en vormen een belangrijke basis voor de natuurwaarden en landschappelijke identiteit van het gebied.

Ontwikkelingen in de agrarische sector hebben directe gevolgen voor het landelijke gebied. Door de afname van het aantal agrarische ondernemers ontstaan er kansen om de verstening in het buitengebied te doen afnemen. Anderzijds zullen er in het verlengde van de agrarische activiteiten nieuwe economische ontwikkelingen ontstaan. Hierbij spelen in het bijzonder mogelijkheden op het gebied van recreatie en toerisme een groeiende rol. Door de aanwezigheid van Natuurgebied De Maashorst worden deze ontwikkelingen voorzien van nieuwe dimensies en komen ongekende mogelijkheden binnen handbereik. In samenspraak en goede harmonie met alle betrokkenen moeten verantwoorde keuzes worden gemaakt waarbij de attractieve waarde van het buitengebied van de gemeente Landerd zal gaan toenemen.

3.3 Beeldkwaliteit

Het landschap van de gemeente Landerd wordt gekarakteriseerd door een grote verscheidenheid in landschapstypen, interessante overgangen en de aanwezigheid van hoge landschappelijke en natuurlijke waarden.

Vanaf halfweg vorige eeuw zijn er veel ruimtelijke ontwikkelingen geweest rondom de dorpen en in het landelijke gebied. Woningbouw, bedrijvigheid, ontwikkelingen in de landbouw, infrastructurele ontwikkelingen, en ruimte voor ontspanning en vermaak hebben allen in meer of mindere mate een claim gelegd op de schaars beschikbare ruimte en de daar aanwezige waarden.

De gevolgen van deze dynamiek zijn voor het buitengebied het grootst geweest met als resultaat een versteend en verrommeld landschap.

Op dit moment zijn er bewegingen gaande om dit proces te stoppen dan wel bij te sturen. In aansluiting hierop worden inspanningen gepleegd om, waar mogelijk, de ontstane fricties voor natuur en cultuurhistorie te kunnen opheffen.

Gemaakt door de mens in wisselwerking met de natuur, met grote diversiteit en rijkdom aan landschap, water en natuur, is Natuurgebied De Maashorst een van de unieke landschappen die ons land blijvend rijk is. Via goed (agrarisch en natuur) beheer, in combinatie met maatregelen om het open en toegankelijke landschap met natuurwaarden te versterken en een goed sociaal economisch klimaat op het platteland, in het dorp en de stad draagt De Maashorst bij aan een levend landschap met een eigenzinnige maar evengoed herkenbare Brabantse identiteit.

4 Planologisch kader

Om door middel van een omgevingsvergunning te kunnen afwijken van het geldende bestemmingsplan dient onder andere beoordeeld te worden in hoeverre de ontwikkeling past binnen het ruimtelijke beleid. In dit hoofdstuk wordt de voorziene ontwikkeling beoordeeld in het licht van rijks-, provinciaal en lokaal beleid.

4.1 Rijksbeleid

Nota Ruimte

Op 23 april 2004 heeft het kabinet de Nota Ruimte vastgesteld en ter behandeling aan de Tweede Kamer gezonden. Deze nota is door de Tweede Kamer op 17 mei 2005 vastgesteld en vervangt het ontwerp van de Vijfde Nota voor de Ruimtelijke Ordening. Met deze nota geeft het kabinet haar visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland voor de periode tot 2020.

In de Nota Ruimte wordt het ruimtelijke beleid, meer dan in het verleden, overgelaten aan de provincie en de gemeente. Het rijk wil zich beperken tot zaken die van nationaal belang worden geacht. De ruimtelijke ontwikkeling van de rest van Nederland is een verantwoordelijkheid van de provincie en de gemeenten. Het kabinet beperkt zich daarbij tot het geven van algemene uitgangspunten en beleidsrichtingen.

De twee kernbegrippen van de Nota Ruimte zijn basiskwaliteit en ruimtelijke hoofdstructuur. Vooral het begrip basiskwaliteit is hier van toepassing. De Rijksoverheid meet de basiskwaliteit van planontwikkeling af aan drie waarden: gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde.

Door het verlenen van de omgevingsvergunning voor de realisatie van ontbrekende delen van het fietspadennetwerk zullen de belevingswaarde en de huidige gebruikswaarde worden verhoogd. Aangezien dit al op korte termijn bereikt kan worden zal er daarna voor de toekomstwaarde geen significante verandering meer plaats gaan vinden.

4.2 Provinciaal beleid

Het provinciale ruimtelijke beleid van de Provincie Noord-Brabant is recentelijk vastgelegd in een structuurvisie (Structuurvisie ruimtelijke ordening) en een verordening (Verordening Ruimte Noord-Brabant 2011).

4.2.1 *Structuurvisie ruimtelijke ordening*

De 'Structuurvisie ruimtelijke ordening' beschrijft de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025. De visie is bindend voor het ruimtelijk handelen van de provincie en dient als basis voor de wijze waarop de provincie de instrumenten inzet die de Wet ruimtelijke ordening biedt. Het is een ruimtelijke vertaling van de opgaven en doelen uit de Agenda van Brabant. Daarnaast ondersteunt de structuurvisie het beleid op andere provinciale beleidsterreinen, zoals het economisch-, mobiliteits-, sociaal-, cultureel-, milieu- en natuurbeleid.

De 'Structuurvisie ruimtelijke ordening' is door Provinciale Staten vastgesteld op 1 oktober 2010 en in werking getreden op 1 januari 2011.

De provincie Noord-Brabant moet de komende jaren antwoorden en oplossingen aandragen voor vragen en uitdagingen die onder andere voortkomen uit: klimaatveranderingen; toenemende concurrentie tussen economische regio's; groeiende mobiliteit; en dalende bevolkingsgroei.

Dit leidt tot directe gevolgen en toekomstige ontwikkelingen waarbij de ruimtelijke kwaliteit onder druk staat en veranderingen in het landelijk gebied gaan optreden. Ook voor de toenemende behoefte aan duurzame energie en de achteruitgang van de biodiversiteit moeten oplossingen worden gecreëerd. Hierbij is het van groot belang om aanwezige kwaliteiten te benutten en als basis te laten dienen bij nieuwe ontwikkelingen.

De ruimtelijke visie van de provincie bestaat op hoofdlijnen uit:

- een gevarieerd en aantrekkelijk stedelijk gebied;
met sterke steden, groene geleidingszones en uitloopgebieden (intensieve recreatie, stadslandbouw). Met aandacht voor sterke regionale economische clusters, (inter) nationale bereikbaarheid, knooppuntontwikkeling.
- een multifunctioneel landelijk gebied;
waar de functies landbouw, recreatie en natuur in relatie tot elkaar ruimte krijgen. Met aandacht voor cultuurhistorische waarden en de leefbaarheid van kleine kernen.
- een robuust en veerkrachtig natuur- en watersysteem;
met aandacht voor hoogwaterbescherming, droogte, biodiversiteit.

De uitwerking van deze visie naar concreet beleid betekent onder andere dat zal worden gestuurd op: concentratie van verstedelijking;
een sterk stedelijk netwerk BrabantStad;
groene geleidingszones tussen steden;
goed bereikbare recreatieve voorzieningen;
economische kennisclusters;
beleefbaarheid stad en land vanaf de hoofdinfrastructuur;
ruimte voor duurzame energie.

Het provinciale grondgebied is in deze structuurvisie opgedeeld in 4 ruimtelijke structuren: de stedelijke structuur; het landelijk gebied; de groenblauwestructuur en de infrastructuur. Deze structuren geven de richting aan van het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief voor functies of combinaties hiervan. Eveneens wordt aangegeven waar functies worden uitgesloten of welke randvoorwaarden de provincie aan functies stelt. Binnen de structuren is ruimte voor regionaal maatwerk.

Stedelijke structuur

De provincie zet hierin op twee perspectieven.

- 1 stedelijk concentratiegebied waar de groei van de verstedelijking opgevangen wordt. De provincie wil de verstedelijking op goed ontsloten plekken concentreren en de groene ruimte tussen steden open houden.
- 2 kernen in het landelijk gebied die zo veel als mogelijk wordt ontzien van verdere verstedelijking doordat daar alleen de opvang van de eigen verstedelijkingsbehoefte wordt opgevangen.

Landelijk gebied

De provincie kiest hier voor het perspectief van een multifunctionele gebruiksruimte. Met behoud van agrarische productieruimte in die delen van het landelijk gebied waar de landbouw leidend is voor nieuwe ontwikkelingen.

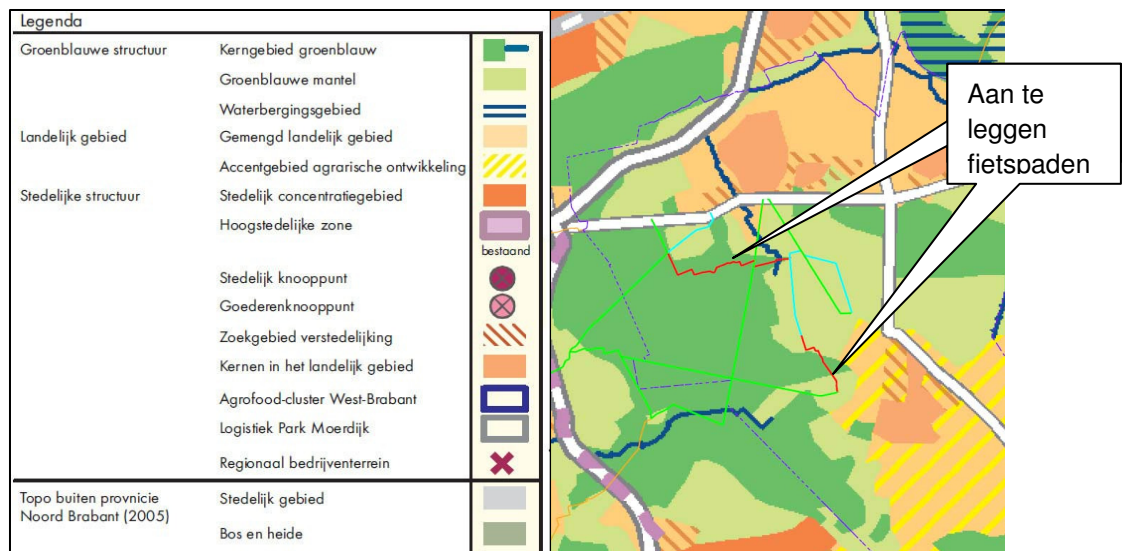
Groenblauwe structuur

De provincie kiest hier voor functieontwikkeling gecombineerd met de ontwikkeling van een robuust raamwerk met landschappelijke kwaliteit, bestaande uit aanwezige natuur, watersystemen en nieuwe natuur in hiervoor kansrijke gebieden. Deze structuur is nodig voor een goed waterbeheer en biedt mogelijkheden om in te spelen op de effecten van klimaatverandering.

Infrastructuur

De provincie kiest hier voor een goede bereikbaarheid van BrabantStad en de economische kennisclusters van Noord-Brabant. Voor het personenvervoer zijn het hoofdwegennet en het OV-netwerk BrabantStad de dragers. Het goederenvervoer wordt zoveel mogelijk via de te ontwikkelen Goederenruit (spoor en waterwegen) geleid om zo ruimte te maken voor het versterken van de (inter)nationale ontsluiting (weg, water, spoor en lucht) van de Brabantse steden.

Het plangebied is binnen de 'Structuurvisie ruimtelijke ordening' in hoofdzaak aangeduid als 'Kerngebied groenblauw' met hier en daar een overloop naar Groenblauwe mantel. (Zie ook onderstaand kaartfragment).

Kaartfragment: *Structuurvisie ruimtelijke ordening; uitsnede Structurenkaart*

Kerngebied groenblauw

Het provinciaal beleid hierbinnen richt zich op behoud, herstel en ontwikkeling van natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten waarbij de provincie Noord-Brabant de bestaande functies en het bestaand gebruik respecteren.

Daarnaast is ontwikkeling van extensieve recreatie, gericht op natuurbeleving, goed mogelijk. Deze moet echter passen binnen de natuurdoelstellingen van het gebied en bijdragen aan de versterking van de aanwezige natuur- en landschapswaarden.

4.2.2 Verordening Ruimte Noord-Brabant 2011

De 'Verordening Ruimte Noord-Brabant 2011' is een planologische verordening welke eisen stelt aan door de gemeenten in Noord-Brabant op te stellen bestemmingsplannen en andere planologische maatregelen. Daarnaast vormt de verordening een toetsingskader voor vergunningaanvragen die betrekking hebben op de intensieve veehouderij. De verordening is door Provinciale Staten vastgesteld op 17 december 2010 en in werking getreden op 1 maart 2011.

Het ruimtelijk beleid van de provincie wordt in de 'Structuurvisie ruimtelijke ordening' beschreven maar heeft geen directe juridisch binding voor burgers en overheden. Door het opstellen van de Verordening Ruimte Noord-Brabant wordt dit beleid omgezet naar regels welke wel juridische binding bieden.

Voor gemeenten zijn dit regels die in acht moeten worden genomen bij het opstellen van bestemmingsplannen en bij het verlenen van omgevingsvergunningen waarbij afgeweken wordt van bestemmingsplannen.

Voor burgers zijn dit regels die betrekking op ontwikkelingen van intensieve veehouderij in de zogenaamde extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden, landbouwontwikkelingsgebieden en in het bijzonder op de intensieve geiten- en schapenhouderijen.

Het plangebied is gelegen binnen de groenblauwe structuur. Hierbinnen kunnen alleen functies worden toegelaten die passen het gewenste ontwikkelingsperspectief.

Het realiseren van ontbrekende delen in het fietspadennetwerk is niet strijdig met regels zoals gesteld in de Verordening Ruimte.

Door het voltooien van het fietspadennetwerk wordt de recreatieve druk op de natuurkern van de Maashorst afgeleid naar de 1^e schil 'Natuur en Recreatief medegebruik'.

Toetsing provinciaal beleid:

Het initiatief voor de realisatie van ontbrekende delen van het fietspadennetwerk binnen de 'groenblauwe mantel', op de in deze ruimtelijke onderbouwing aangeduide locaties, is niet strijdig met het provinciaal beleid

4.3 Gemeentelijk beleid

4.3.1 Structuurvisie Plus

De gemeente Landerd heeft in 2002 de Structuurvisie Plus vastgesteld. Hierin zijn visie en strategie betreffende ruimtelijke ontwikkelingen voor de toekomst van de gemeente vastgelegd. Met het behoud dan wel met een versterking van de (gebieds) specifieke kwaliteiten van cultuurhistorie, natuur en landschap is een ontwikkelingsrichting aangegeven waarbij het wonen, werken en verblijven/recreëren zal voldoen aan de behoeften en wensen van haar inwoners.

Voor de woonkernen wordt als strategie aangegeven: een voorkeur voor inbreidingslocaties boven uitbreidingslocaties.

Voor het buitengebied is hierin opgenomen dat dit alleen blijft voorbehouden aan de functies die hieraan echt gebonden zijn zoals landbouw, natuur en recreatie.

In de StructuurvisiePlus wordt ook aangegeven dat toerisme en recreatie belangrijke peilers zijn voor het profiel van de gemeente. Deze kunnen sterker worden geprofileerd. Dit mag echter niet ten koste gaan van de aanwezige waardevolle natuur- en landschappelijke kwaliteiten binnen de gemeente. Gevolg hiervan is dat alleen nieuwe kleinschalige (dag)recreatieve voorzieningen gewenst en toelaatbaar zijn. Het opzetten en in standhouden van een fietspadennetwerk sluit uitstekend aan bij deze uitgangspunten.

4.3.2 Bestemmingsplan

Het ruimtelijk beleid van de gemeente is vastgelegd en verankerd in een bestemmingsplan. Voor het onderhavige gebied is het bestemmingsplan "Buitengebied 1996" het vigerende plan. Dit plan is op 16 september 1999 vastgesteld. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben goedkeuring aan dit plan verleend op 9 mei 2000, hierbij is voor bepaalde delen van het plan Goedkeuring Onthouden.

Door diverse ontwikkelingen zoals:

- het herzien van onderdelen van huidige bestemmingsplannen Buitengebied, waaraan goedkeuring is onthouden door Gedeputeerde Staten;
- een betere toerusting om een goed antwoord te geven op de hedendaagse problemen in het plangebied; etc.
- de aanpassing van de milieuwetgeving van de afgelopen jaren
- de vaststelling van de beleidsnota 'Buitengebied in ontwikkeling'

is de gemeente Landerd gestart met een integrale herziening van het bestemmingsplan Buitengebied.

Bestemmingen

De huidige bestemmingen van de locaties voor de aan te leggen fietspaden zijn:

Deel A

Art 11 (medebestemming) Verkeersdoeleinden

Art 5 (hoofdbestemming) Bos met accent op natuur - Bn -

Deel B

Art 11 (medebestemming) Verkeersdoeleinden

Deel C

Art 9 (hoofdbestemming) Agrarisch gebied - Ag -

Art 5 (hoofdbestemming) Bos met accent op natuur - Bn -

Art 8 (hoofdbestemming) Agrarisch gebied met landschappelijke, cultuur-historische en/of abiotische waarden -Alca-

Binnen deze artikelen is de aanleg van verharde fietspaden niet toegestaan.

Aanlegvergunningen (Art 27)

De aan te leggen fietspaden zijn geprojecteerd in:

- Dassenleefgebied	Hulpkaart A	Deel A, B en C (gedeeltelijk)
- Leefgemeenschap van bossen	Hulpkaart A	Deel A, B en C (gedeeltelijk)
- Landschappelijk besloten gebied	Hulpkaart B	Deel C (gedeeltelijk)

Artikel 27 -Aanlegvergunningen- geeft voor deze gebieden aan dat het aanbrengen van verhardingen leidt tot 'Strijdig gebruik' dan wel dat een 'Aanlegvergunning vereist' is.

Omgevingsvergunning 'Afwijken van het bestemmingsplan' art 2.12 lid 1a sub 3 Wabo
Voor de realisatie van de ontbrekende fietspaden binnen het fietspadennetwerk van Natuurgebied De Maashorst dient een omgevingsvergunning te worden verleend op basis van 'Afwijken van het bestemmingsplan' art 2.12 lid 1a sub 3 Wabo.

Dit rapport is bedoeld als instrument om te kunnen voldoen aan 'goede ruimtelijk ordening' en bij de afwegingen hiervoor, dit gemotiveerd te kunnen onderbouwen.

4.3.3 **Beleid Recreatie en Toerisme**

De Gemeenteraad heeft op 25 juni 2008 het Beleidsplan Recreatie en Toerisme vastgesteld. Dit beleid is gericht op drie kansrijke thema's namelijk: Natuurlijk -, Levendig -, en Sportief Landerd. Natuurlijk Landerd richt zich hierbij op de toerist die natuur, rust en ruimte op prijs stelt. De natuurlijke omgeving van Natuurgebied De Maashorst biedt hiervoor alle benodigde functies, van dynamiek naar stilte.

In het MaashorstManifest (2009) is het gebied aangeduid als een centrale natuurkern omgeven door schillen, elk met hun eigen functies. De eerste schil, direct om de kern, is getypeerd als 'Natuur' en 'Recreatief medegebruik'.

Door het ontwerp van een aantrekkelijke fietspadenstructuur in deze schil kan de recreatieve druk op de kern afnemen. Hierdoor wordt een optimale invulling gegeven aan de functie van de Natuurkern.

Kaartfragment: MaashorstManifest Visiekaart

bron: Stuurgroep De Maashorst

5 Milieu aspecten van het project

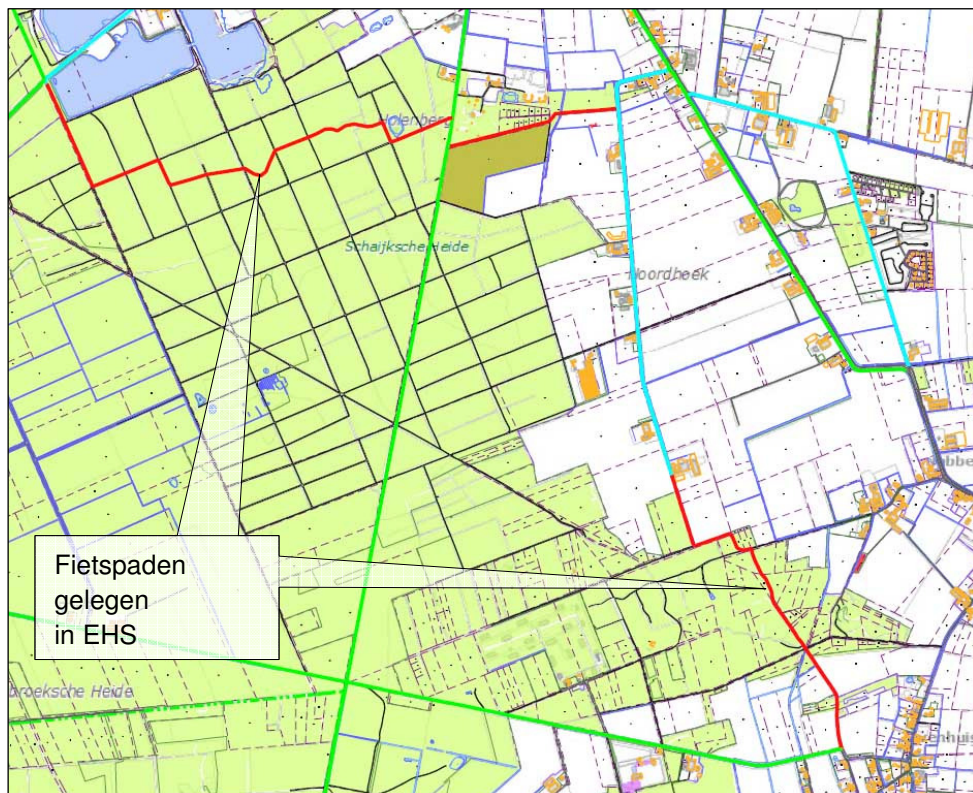
5.1 Natuurwaarden

De voorgenomen realisatie van de fietspaden in Natuurgebied De Maashorst vindt plaats in een natuurlijke omgeving. Daardoor dienen de consequenties voor de aanwezige flora en fauna goed in beeld worden gebracht. En waar nodig zullen eventueel maatregelen noodzakelijk zijn om de nadelige gevolgen van de ingreep zoveel mogelijk te beperken.

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet. Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatig gebiedsbescherming plaats door middel van de ecologische hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in de Verordening Ruimte is uitgewerkt.

5.1.1 *Natuur en Landschap*

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura-2000-gebieden en de Beschermdenatuurmonumenten. Ruimtelijke ontwikkelingen die effecten hebben op de vastgestelde natuurwaarden van deze gebieden, zijn in beginsel niet toegestaan. Indien er een kans bestaat dat effecten zullen optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Natuurgebied De Maashorst is niet aangewezen als Natura 2000-gebied.

Kaartfragment: EHS (Verordening Ruimte)

Zoals in het bovenstaande kaartfragment is af te lezen liggen de fietspaden voor het merendeel binnen de Ecologische Hoofdstructuur. Hiervoor geldt dat de aanwezige ecologische waarden en kenmerken in stand moeten worden gehouden. De aan te leggen ontbrekende delen van het fietspadennetwerk zijn hoofdzakelijk geprojecteerd op bestaande onverharde wegen. Hierdoor zijn de gevolgen voor de aanwezige natuurwaarden zeer beperkt.

5.1.2 Flora en fauna

De Flora- en faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek) vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt wel een zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

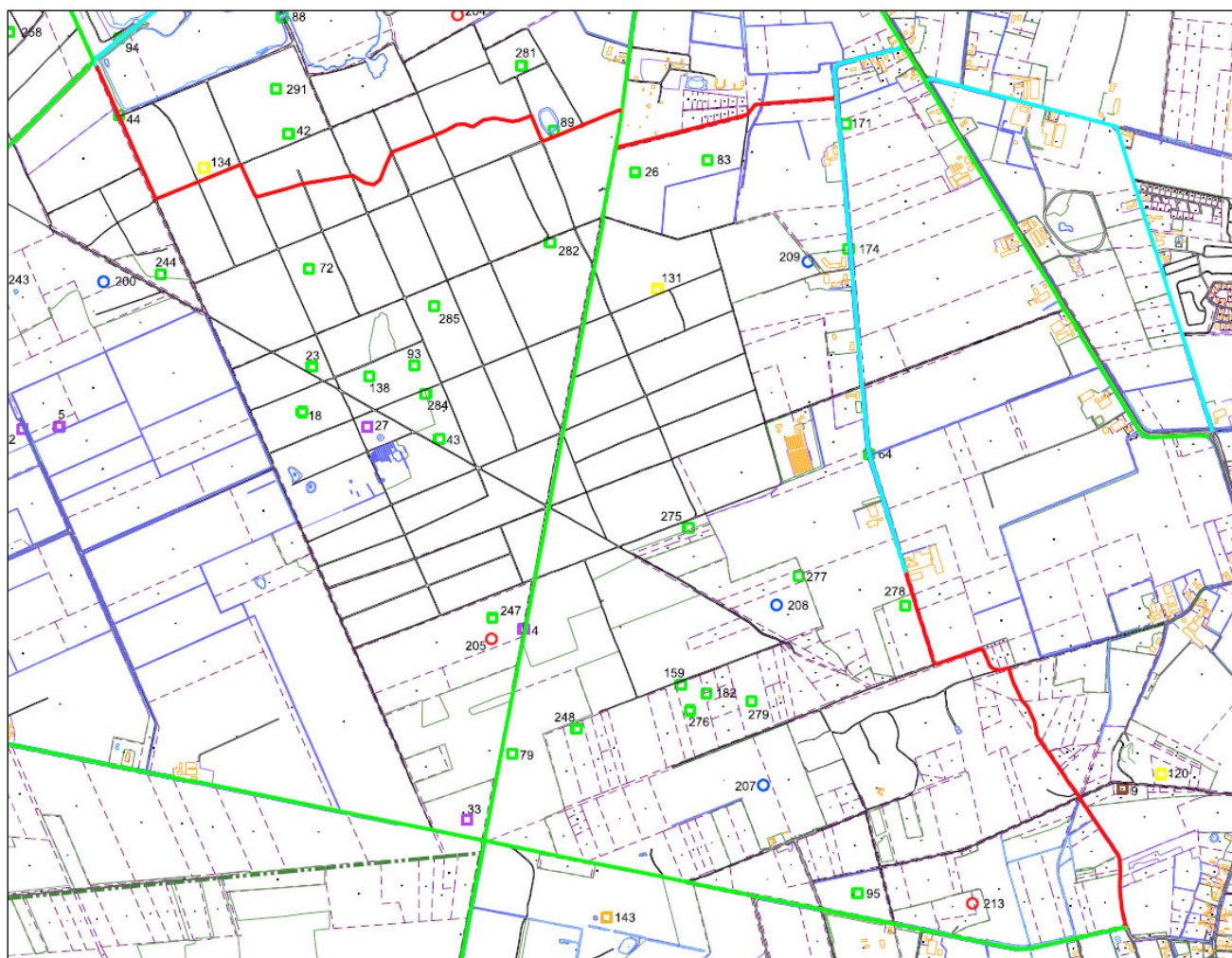
Bij ruimtelijke ontwikkelingen hoeft, naast de algemene zorgplicht van de Flora- en faunawet, alleen rekening gehouden te worden met de juridisch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2' en 'tabel 3' van de Flora- en faunawet, en met vogels. Voor deze soorten moet een ontheffing worden aangevraagd wanneer een ruimtelijke ontwikkeling leidt tot schade aan de soort of versterking van leefgebied. Voor soorten van 'tabel 3' en vogels geldt hierbij een strenger afwegingskader dan voor soorten van 'tabel 2'. Voor soorten van 'tabel 2' en vogels geldt bovendien dat een ontheffing niet nodig is wanneer gewerkt wordt conform een door LNV goedgekeurde gedragscode. Momenteel zijn er een aantal toepasbare gedragscodes voorhanden.

Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek wordt een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving. Tevens is met oog op de landschappelijke inpassing advies gegeven op welke wijze natuurwaarden in het plangebied behouden of versterkt kunnen worden. In het onderstaande wordt hiervan verslag gedaan.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden hebben de natuur- en milieuorganisaties binnen De Maashorst een uitgebreide veldinventarisatie uitgevoerd. Deze gegevens zijn opgeslagen in een database.

In de nabijheid van de aan te leggen ontbrekende fietspaden zijn onder andere de volgende soorten aangetroffen: Das, Eekhoorn, Alpenwatersalamander, Roofvogelhorst, Bosuil, Ransuil, Grote gele kwikstaart, Mierenhoop, Specht, Bosmier, Wilde Gagel, Dassenburcht, Kleine bonte specht, Havik, Sperwer en Buizerd.

Op het volgende kaartfragment zijn de waarnemingen uit de database gevisualiseerd

Kaartfragment: Veldinventarisatie De Maashorst; waarneming met nummer

Deze waarnemingen betreffen de volgende soorten:

9	Das	174	Wilde Gagel
9	Eekhoorn	200	Dassenburcht
26	Alpenwatersalamander	204	Dassenburcht
42	Roofvogelhorst	208	Dassenburcht
44	Roofvogelhorst	209	Dassenburcht
72	Bosuil	213	Dassenburcht
83	Ransuil	244	Bosuil
89	Grote gele kwikstaart	277	Kleine bonte specht
89	Mierenhoop	278	Ransuil
94	Specht	281	Havik
120	Bosmier	282	Sperwer
134	Bosmier	291	Buizerd
171	Wilde Gagel		

Na uitvoerige bestudering van de gegevens door de natuur- en milieuoorganisaties en na verificatie bij diverse specialisten is door de Maashorst natuur- en milieuoorganisaties geconcludeerd dat er geen directe belemmeringen zijn vanuit aanwezige natuurwaarden.

Eveneens heeft de Stichting Dassenwerkgroep Landerd aangegeven dat er van hun uit ook geen directe belemmeringen zijn vanwege de aanwezige dassenburchten.

Dit alles is, per e-mail dd. 15 februari 2012, aan de Gemeente Landerd kenbaar gemaakt.

Door de natuur- en milieu-organisaties is aangegeven dat kort voor de aanvang van de uitvoeringswerkzaamheden door hen nog een inspectie zal worden uitgevoerd.

De realisatie van de ontbrekende fietspaden vindt grotendeels plaats op de bestaande onverharde wegen binnen De Maashorst. Hierdoor zijn de gevolgen voor de aanwezige Flora en Fauna beperkt zijn.

Voor het deel van het fietspad wat op een nieuw tracé wordt aangelegd, is bij het ontwerp van de fietsroute een zodanig tracé gekozen dat elke aanwezige soort maximaal wordt ontzien. Er worden dus geen bomen geveld met nesten of in de omgeving van nesten. Ook worden de dassenburchten zo ver als mogelijk gepasseerd. Zie ook de eerder genoemde reacties en betrokkenheid van de natuur- en milieu-organisaties.

Bij de uitvoeringswerkzaamheden voor de aanleg van de fietspaden zal door de aannemer worden gewerkt volgens de Gedragscode Bosbeheer (2010) welke is goedgekeurd door het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I).

5.2 Luchtkwaliteit

Gezien de aard van het voorgenomen initiatief voor de aanleg van fietspaden zijn er geen gevolgen voor de luchtkwaliteit.

5.3 Geluid

De aanleg van de ontbrekende paden in het fietspadennetwerk kent geen directe consequenties voor het aspect geluid.

5.4 Bodem

De aan te legen fietspaden worden voor het merendeel aangelegd op de bestaande wegen in De Maashorst. Er zullen daar dan ook geen ingrepen in de bodem plaats gaan vinden. Voor het nieuwe tracé wordt enkele de bouwvoor, dit is de bovenste laag, verwijderd. Derhalve kan worden geconcludeerd dat voor de aanleg van de fietspaden het niet zinvol is om een bodemonderzoek te laten verrichten.

5.5 Water

In het kader van de watertoets, dient ieder ruimtelijk relevant plan een beschrijving van de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding te bevatten. Het opnemen van een dergelijke beschrijving is vanaf 1 november 2003 wettelijk verplicht volgens een wijziging van het Besluit op de ruimtelijke ordening (Besluit van 3 juli 2003, Stb. 2003, nr. 294).

In de provincie Noord-Brabant is de watertoets in het streekplan verankerd. Bij de watertoets gaat het om het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het is geen éénmalig toetsmoment zoals de term doet vermoeden. In de praktijk wordt de term 'toetsen' wel gebruikt voor het werk dat de waterbeheerder doet in zijn advisering. De waterbeheerder 'toetst' het (voor)ontwerpplan aan de afgesproken criteria, maar de status van deze toets is een advies.

In het landelijke waterbeleid wordt de waterkwantiteits- en waterkwaliteitstrits genoemd, respectievelijk "vasthouden - bergen - afvoeren" en "schoonhouden - scheiden - zuiveren". Aanvullend op het landelijke beleid heeft het waterschap Aa en Maas haar uitgangspunten voor de Watertoets verder uitgewerkt in de beleidsnota "Uitwerking uitgangspunten watertoets Aa en Maas" (september 2006). Hierin dienen de te doorlopen afwegingsstappen "hergebruik - infiltratie -buffering - afvoer" als leidraad voor het omgaan met het schone hemelwater.

De belangrijkste uitgangspunten in deze beleidsnota, in prioriteitsvolgorde, zijn:

- Wateroverlast-vrij bestemmen
- Hydrologische neutraal ontwikkelen
- Voorkomen van vervuiling
- Gescheiden houden van vuil water en schoon hemelwater
- Afwegingsstappen: hergebruik – infiltratie – buffering – afvoer
- Meervoudig ruimtegebruik
- Water als kans (meerwaarde)

Door de aanleg van de fietspaden zal het verharde oppervlak in De Maashorst gaan toenemen.

Het hemelwater wat valt op deze verhardingen wordt rechtstreeks aan weerszijden van de fietspaden in de berm worden geïnfiltreerd in de bodem. Hiermee wordt voldaan aan het uitgangspunt dat gebiedseigen water wordt vastgehouden.

6 Overige planologisch aspecten van het project

6.1 Archeologie en cultuurhistorische waarde

De voorgenomen aanleg van de ontbrekende fietspaden in De Maashorst is een kleinschalige activiteit waarbij de grond niet verder wordt geroerd dan de bouwvoor. En dit betreft dan enkel een klein gedeelte waarbij het fietspad op een nieuw tracé wordt aangelegd. Voor het grootste deel worden de fietspaden op de bestaande onverharde wegen gerealiseerd. Het uitvoeren van een archeologisch onderzoek wordt dan ook niet zinvol geacht.

Indien tijdens de uitvoering van grondwerkzaamheden archeologische materialen en/of sporen aangetroffen worden dienen deze, conform Monumentenwet 2007, artikel 53, binnen 3 dagen gemeld te worden bij de gemeente Landerd of het Meldpunt Archeologische Bodemvondsten van de Provincie Noord-Brabant.

6.2 Verkeer

De aanleg van de ontbrekende delen van het fietspadennetwerk maakt het straks mogelijk om door middel van een goed doordachte padenstructuur te kunnen recreëren en verblijven in de 1^e schil van Natuurgebied De Maashorst. (Zie MaashorstManifest) Hierdoor zal de (verkeer)druk in de natuurkern van De Maashorst verminderen. Er zijn geen of zeer beperkte verkeersaantrekkende activiteiten. De gevolgen hiervan voor het verkeer zijn dan ook verwaarloosbaar.

7 **Motivatie van het projectbesluit**

In de voorgaande hoofdstukken en paragrafen zijn alle relevante milieu- en planologische aspecten uitvoerig aan bod gekomen. In de beantwoording van de onderstaande vragen wordt de motivatie verwoord voor het verlenen van de omgevingsvergunning.

Voldoet de realisatie van de fietspaden aan de provinciale eisen?

De aanleg van de fietspaden past binnen het beleid van de provincie zoals opgenomen in de 'Structuurvisie ruimtelijke ordening' en de 'Verordening Ruimte Noord-Brabant 2011'.

Draagt het bouwplan bij aan een hogere landschappelijke en ecologische kwaliteit van de omgeving?

Door dit initiatief zal er op indirecte zin een toename zijn van de landschappelijke en ecologische kwaliteiten van de omgeving. Deze vinden plaats in de natuurkern van De Maashorst voor wat betreft de natuurlijke waarden. En anderzijds in de 1^e schil welke is bedoeld voor Recreatief medegebruik.

Worden de bedrijven niet belemmerd in hun bedrijfsvoering?

Het aanleggen van de ontbrekende fietspaden in De Maashorst vormt geen belemmering voor de (bedrijfs)activiteiten in het gebied.

Voldoet de aanleg van de fietspaden aan de Voorschriften en Bepalingen van het vigerende Bestemmingsplan "Buitengebied 1996"?

De realisatie van de fietspaden voldoet niet aan de voorschriften van het bestemmingsplan. Door middel van de te verlenen omgevingsvergunning 'afwijken van het bestemmingsplan' conform art 2.12 lid 1a sub 3 (Wabo) kan hierin worden voorzien.

Meerwaarde in de ruimtelijke aspecten ten gevolge van de aanleg van de ontbrekende fietspadenbouw.

De meerwaarde van de aanleg van de ontbrekende fietspaden zijn: het doen afnemen van de druk op de natuurkern; het bieden van een fijnmazige structuur voor het fietspadennetwerk.

8 **Conclusie**

De Gemeente Landerd wil binnen het natuurgebied De Maashorst ontbrekende fietspaden aanleggen.

Hiervoor dient een omgevingsvergunning 'afwijken van het bestemmingsplan' te worden verleend.

Op basis van deze Ruimtelijke Onderbouwing wordt het aanleggen van ontbrekende fietspaden in natuurgebied De Maashorst passend geacht.

Versiebeheer

Datum uitgifte: **26 maart 2012**
Versie: **1.0**
Status: **Concept**

Distributielijst: Gemeente Landerd

Auteurs: Zwaans Advies • Project • Management : A.P.M. Zwaans

Versie	Datum	Korte beschrijving wijziging
1.0	26-03-2012	Concept

Colofon

Projectgegevens

Project: Ruimtelijke Onderbouwing
Fietsroutes Maashorst (gemeente Landerd)

Projectnummer: S0062

Opdrachtgever

Gemeente Landerd
Mevr. S. Manders
Postbus 35
5410 AA Zeeland

Zwaans Advies • Project • Management

Zandstraat 11
5374 NA Schaijk

T 0486 - 85 11 15
E tonzwaans@zwaansadvies.nl

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, scan, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van Zwaans Advies • Project • Management

Projectnummer: S0062
Documentnummer: S0062-R-001.10